

Sjekkliste for konstruktiv diskusjon om religioner og livssyn

1. **Alle synes sitt livssyn er det beste** Det gjelder deg, men husk at det også gjelder den du diskuterer med.
2. **Ta motpartens tro på alvor** Du trenger ikke selv akseptere en gitt religion eller livssyns læresetninger eller verdensbilde, men at de fleste mennesker (ca. 85 %) har en tro bør man være seg bevisst.
3. **Legg igjen fordommene om andres tro eller livssyn** Ikke anta at du vet hvordan en person forholder seg til sin religion på bakgrunn av det du tror du vet om den religionen.
4. **Det er ikke en konkurranse** Se om ikke du kan lære noe av diskusjonspartneren din fremfor å kun forsøke å overbevise vedkommende om at du har rett.
5. **Vis nysgjerrighet** Ærlige spørsmål og positiv interesse om religion og livssyn bidrar til en god diskusjon. Verdsatt interesse for eget ståsted og ikke avvis spørsmål som «dumme».
6. **Enkeltmennesker har ikke ansvar for sin tradisjons «synder»** Det er lite konstruktivt å klandre individer for urett begått av trosfeller i andre historiske perioder, eller i andre deler av verden.
7. **Humor er bra, latterliggjøring er ødeleggende** Et glimt i øyet kan være positivt i en diskusjon om religioner og livssyn, men spydigheter og latterliggjøring ødelegger diskusjonen.
8. **Religions- og livssynsfriheten er ikke et magisk trumfkort** Det er friheten til å tro, bytte tro, ikke tro, og til å praktisere. Det er *ikke* friheten fra å forholde seg til andres tros- eller livssynspraksis, eller religionskritikk.
9. **Tolk den andre i beste, ikke verste, mening** Diskusjoner ødelegges av at man tillegger diskusjonspartneren motiver og tanker personen ikke har. Du er ingen tankeleser – spør dersom noe er uklart.
10. **Ikke svar med samme mynt** Vær høflig og saklig, selv om diskusjonspartneren din blir ufin. Det er også lov å avslutte diskusjonen.

Gode diskusjoner i et livssynsåpent samfunn

Mangfoldet av tro og livssyn er stort i Norge. Alle de store verdensreligionene er representert, i ulike varianter. Og også mange andre religioner og livssyn. Kong Harald sa det fint i 2016: «Nordmenn tror på Gud, Allah, altet og ingenting».

Tro og livssyn engasjerer og provoserer mange. Tonen i kommentarfeltene på sosiale medier er sjelden så hissig som når religion er tema. Alt for ofte tegner vi fiendebilder av hverandre, og skaper motstand oss imellom basert på tro og tradisjon. Det som er blant det viktigste og fineste for mange mennesker kan også skape de sterkeste følelsene, på godt og vondt.

Vi deler samme samfunn og må kunne leve i fred med hverandre. Lærer vi oss hva som er viktig for hverandre blir det lettere å bygge bro mellom ulike syn – og også å krysse broen for å knytte bånd. Slik bygger vi bærekraftige, livssynsåpne samfunn.

Denne sjekklisten er ment som en hjelp til fortsatt engasjement i den offentlige samtalen og til å få frem sitt syn *uten* å bruke ord og uttrykk som diskriminerer eller er hatefulle mot mennesker basert på deres tro eller livssyn.

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)

STL samler bredden av tros- og livssynssamfunn til dialog og politisk arbeid for likebehandling.

Rådet består av representanter fra alle medlemssamfunnene, og møtes 5 ganger i året. STL har også et religions- og livssynslederforum som samler de øverste lederne til etisk refleksjon og samtale.

Det finnes lokale dialoggrupper / STL-grupper i en rekke norske byer.

Les mer om religions- og livssynsdialog på www.trooglivssyn.no